

LV

LV

LV

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 8.1.2009
COM(2008) 904 galīgā redakcija

2007/0198 (COD)

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS
EIROPAS PARLAMENTAM**

saskaņā ar EK līguma 251. panta 2. punkta otro daļu

par

**Padomes kopējo nostāju attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas
pieņemšanu, ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1228/2003
par nosacījumiem attiecībā uz pieeju tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā**

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS
EIROPAS PARLAMENTAM**

saskaņā ar EK līguma 251. panta 2. punkta otro daļu

par

Padomes kopējo nostāju attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas pieņemšanu, ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un padomes Regulu (EK) Nr. 1228/2003 par nosacījumiem attiecībā uz pieeju tīklam elektroenerģijas pārrobežu tirdzniecībā

1. PRIEKŠVĒSTURE

Datums, kad priekšlikums nosūtīts Eiropas Parlamentam un Padomei (dokuments COM(2007) 531- 2007/0198/COD):	2007. gada 19. septembris
Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinuma datums:	2008. gada 22. aprīlis
Reģionu komitejas atzinuma datums:	2008. gada 10. aprīlis
Eiropas Parlamenta atzinuma datums (pirmais lasījums):	2008. gada 18. jūnijs
Datums, kad vienbalsīgi pieņemta kopējā nostāja:	2009. gada 9. janvāris

2. KOMISIJAS PRIEKŠLIKUMA MĒRĶIS

Šis priekšlikums ir daļa no trešās tiesību aktu paketes, kas attiecas uz ES gāzes un elektroenerģijas iekšējo tirgu ("trešā tiesību aktu pakete"); šajā paketē iekļautas divas direktīvas un trīs regulas.

Šīs tiesību aktu paketes galvenais mērķis ir radīt tiesisko regulējumu, lai Eiropas Savienības iedzīvotāju un nozares interesēs padarītu tirgus atvēršanu pilnībā efektīvu un radītu vienotu ES gāzes un elektroenerģijas tirgu. Tā palīdzēs saglabāt iespējami zemas cenas un paaugstināt pakalpojumu sniegšanas un piegādes drošības standartus.

Tam nepieciešami šādi galvenie pasākumi:

- efektīvāka regulatīvā uzraudzība, ko veic neatkarīgi valstu regulatori;

- aģentūras nodibināšana, kuras uzdevums ir nodrošināt efektīvāku sadarbību starp valstu regulatoriem un pieņemt lēmumus par visiem svarīgajiem pārrobežu jautājumiem;
- tīklu operatoru obligātas sadarbības noteikšana, lai saskaņotu visus noteikumus, kas attiecas uz enerģijas transportēšanu Eiropā un koordinētu ieguldījumu plānošanu;
- enerģijas ražošanas efektīva nošķiršana no enerģijas pārvades, lai novērstu interešu konfliktu, veicinātu ieguldījumus tīklā un novērstu jebkādu diskrimināciju;
- mazumtirdzniecības tirgus pārredzamības palielināšana un darbības uzlabošana;
- solidaritātes un reģionālās sadarbības pastiprināšana starp dalībvalstīm, lai nodrošinātu lielāku piegādes drošību.

3. PIEZĪMES PAR KOPĒJO NOSTĀJU

3.1. Vispārīgas piezīmes

Padomes pieņemtajā kopējā nostājā par pieciem dokumentiem, kas veido trešo tiesību aktu paketi, ir iekļauti visi būtiskākie Komisijas priekšlikuma komponenti, kas nepieciešami, lai nodrošinātu iekšējā gāzes un elektroenerģijas tirgus pareizu darbību un, vispārīgāk, lai sasniegtu iepriekš minētos galvenos mērķus. Tāpēc Komisija kopumā var atbalstīt kopējo nostāju (skatīt 3.2. punktu).

Pirmajā lasījumā galvenais mērķis bija panākt vienošanos Padomē. Tāpēc Eiropas Parlamenta pieņemtos grozījumus oficiāli neiekļāva kopējā nostājā. Pārrunas par tiem notiks otrā lasījuma laikā. Tomēr daži Eiropas Parlamenta pieņemtie grozījumi ir ņemti vērā kopējā nostājā (skatīt 3.3. punktu). Komisija uzskata, ka vairāki neiekļautie grozījumi ir jāņem vērā otrajā lasījumā (skatīt 3.4. punktu).

3.2. Īpašas piezīmes

Galvenās izmaiņas Komisijas priekšlikumā ir šādas.

3.2.1 Tīkla kodeksu izveide un grozīšana

Kopējā nostājā ir veiktas izmaiņas Komisijas priekšlikumā attiecībā uz tīkla kodeksu izveidi un grozīšanu. Tajā paredzēta jauna koncepcija pamatnostādņēm, kuras sagatavo aģentūra un ko piemēro pārvades sistēmas operatori, izstrādājot Eiropas tīkla kodeksus. (Komisijas novērtējumu skatīt 3.3. punktā).

3.2.2 Tīkla ieguldījumu plāns

Komisija ir ierosinājusi, ka Elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīklam (ENTSO) ik pēc diviem gadiem jāizstrādā tīkla ieguldījumu plāns. Padome to nomainījusi ar nesaistošu orientējošu tīkla attīstības plānu. (Komisijas novērtējumu skatīt 3.3. punktā).

3.2.3 Tarifi

Komisija bija ierosinājusi, ka regulatori tarifus apstiprina iepriekš. Padome iekļāva iespēju, ka iepriekš jānosaka tikai metodoloģija; Komisijai tas ir pieņemami.

3.2.4 Pamatnostādnes

Komisija ir ierosinājusi apjomīgu pamatnostādņu sarakstu, kas aptver gan jau esošās pamatnostādnes, gan dažus jaunus jautājumus, kā arī pamatnostādnes, kas balstītas uz tīkla kodeksiem.

Padome pirmkārt ir svītrojusi visas nepārprotamās atsauces uz pamatnostādņēm, kuras jau ir minētas tīkla kodeksu sarakstā. Komisija var piekrist šādam tiesību akta formulējumam.

Tomēr Padome ir arī svītrojusi iespēju pieņemt pamatnostādnes. Komisija bija ierosinājusi paredzēt iespēju pieņemt pamatnostādnes mazumtirdzniecības tirgiem. Dalībvalstis tika aicinātas noteikt procedūras datu apmaiņai un operatora nomaiņai, bet Padome attiecīgo pantu iekļāva direktīvā. Vienlaikus tā svītvoja iespēju pieņemt pamatnostādnes. Komisija tam var piekrist, tomēr uzskata, ka ir nepieciešams paturēt visas pārējās pamatnostādnes, lai nodrošinātu, ka sistēma, saskaņā ar kuru tiek pieņemti juridiski saistoši noteikumi iekšējam elektroenerģijas tirgum, darbojas pareizi.

3.3. Kopējās nostājas aspekti, kas atbilst Eiropas Parlamenta izdarītajiem grozījumiem

Vairāki Eiropas Parlamenta veiktie grozījumi ir iekļauti kopējā nostājā tādā pašā formulējumā vai pēc būtības. Tie ir izklāstīti turpmāk.

3.3.1 Aģentūras pilnvaras izstrādāt pamatnostādnes un kodeksus

Gan Padomes kopējā nostājā, gan Eiropas Parlamenta izdarītajos grozījumos (32. grozījums) ir veiktas izmaiņas Komisijas priekšlikumā attiecībā uz tīkla kodeksu noteikšanas procedūru. Tajā paredzēta jauna koncepcija pamatnostādņēm, kuras sagatavo aģentūra un ko piemēro pārvades sistēmas operatori, izstrādājot Eiropas tīklu kodeksus.

Komisija uzskata, ka aģentūras uzdevumiem likumdošanas procesā ir jābūt skaidrāk definētiem. Tā vietā, lai sniegtu savu atzinumu tikai pēc tam, kad pārvades sistēmas operatori ir izstrādājuši kodeksu, aģentūra jau iepriekš pamatnostādņu veidā noteiks prasības kodeksiem konkrētās jomās.

Turklāt Eiropas Parlaments ir ierosinājis, ka aģentūrai jāpieņem saistoši tīkla kodeksi (14. grozījums), savukārt Padome joprojām uzskata, ka tikai Komisija var noteikt saistošus kodeksus. Komisija nevar atbalstīt parlamenta mēģinājumu palielināt aģentūras pilnvaras, jo tas ir pretrunā ar Eiropas Kopienų Tiesas lēmumu *Meroni* lietā — šajā lēmumā norādīts, ka Komisija nevar deleģēt citai iestādei pilnvaras rīkoties pēc saviem ieskatiem.

3.3.2 Apspriešanās ar ENTSO un tā veiktā uzraudzība

Gan kopējā nostājā, gan Eiropas Parlamenta izdarītajos grozījumos ir veiktas izmaiņas Komisijas priekšlikumā attiecībā uz apspriešanos ar Elektroenerģijas pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīklu un tā veikto uzraudzību. Kopējā nostājā ir precizēti *ENTSO* uzdevumi salīdzinājumā ar aģentūras sniegtajām konsultācijām un veikto uzraudzību. Parlamenta veiktie grozījumi pēc būtības ir līdzīgi, bet tie ir pārāk ierobežojoši, lai saglabātu pietiekami plašu jomu, kādā *ENTSO* var sniegt konsultācijas un veikt uzraudzību.

3.3.3 *Pārvades sistēmu operatoru Eiropas tīkla izmaksas*

Gan kopējā nostājā, gan Eiropas Parlamenta ierosinātajos grozījumos ir pievienota prasība, ka pārvaldes iestādēm jāapstiprina *ENTSO* izmaksas, ja tās ir samērīgas un proporcionālas.

3.3.4 *Pārslodzes maksu izmantošana*

Komisijas priekšlikumā paredzēta pārslodzes maksu obligāta izmantošana pārrobežu jaudu apstiprināšanai vai tīkla ieguldījumiem. Tas ir ierosināts arī Parlamenta 23. grozījumā, kurā turklāt paredzēts, ka aģentūra apstiprina pārslodzes maksu izmantošanu tarifu samazināšanai. Kopējā nostājā atkārtoti paredzēta iespēja izmantot pārslodzes maksas tarifu samazināšanai.

Komisija uzskata, ka pārslodzes maksu izmantošana tarifu samazināšanai mazina stimulu jaunas infrastruktūras izbūvei, izmantojot pārslodzes maksas. Tomēr kopējā nostājā izteikta prioritāte ir piešķirta pārslodzes maksu izmantošanai jaudu apstiprināšanai vai arī tīkla ieguldījumiem, nevis tīkla tarifu samazināšanai. Pēc būtības Parlamenta grozījumi ir lietderīgi. Kopējā nostāja kombinācijā ar Parlamenta grozījumu Komisijai ir pieņemama kā kompromisa risinājums.

3.4. Eiropas Parlamenta izdarītie grozījumi, kurus atbalstījusi Komisija, bet nav apstiprinājusi Padome

3.4.1 Aģentūras pilnvaras attiecībā uz ieguldījumu plāniem

Saskaņā ar kopējo nostāju *ENTSO* pieņem orientējošu tīkla attīstības plānu 10 gadiem. Šo plānu pārskata aģentūra, kura var Komisijai un *ENTSO* ierosināt izmaiņas plānā. Eiropas Parlaments ierosina, ka aģentūrai jāpieņem saistošs tīkla ieguldījumu plāns, ko sagatavo *ENTSO*. Komisija nevar piekrist tam, ka aģentūrai piešķir pilnvaras patstāvīgi pieņemt saistošu ieguldījumu plānu. Tomēr Komisija varētu atbalstīt to, ka aģentūra pieņem nesaistošu ieguldījumu plānu vai ka aģentūrai palīdz uzraudzīt saskaņību starp valstu regulatoru apstiprinātajiem valsts ieguldījumu plāniem un *ENTSO* tīkla desmitgadu attīstības plāniem.

3.4.2 Tehniskā sadarbība ar trešām valstīm

Parlamenta grozījumos ir ierosināts, ka nacionālās pārvaldes iestādes un aģentūra uzrauga sadarbību ar trešo valstu pārvades sistēmu operatoriem.

3.4.3 Administratīvo šķēršļu likvidēšana, lai palielinātu jaudu

Parlamenta grozījumos ir ierosināts, ka dalībvalstīm jāpārskata procedūras, ko tās piemēro administratīvo šķēršļu likvidēšanai, lai palielinātu starpsavienojuma jaudu.

4. SECINĀJUMI

Komisija uzskata, ka kopējā nostājā ir saglabāti galvenie Komisijas priekšlikuma elementi. Komisija atzīst, ka kopējā nostājā ir panākts labs līdzsvars un tā ir pieņemams kompromiss, kas ļaus iekšējam gāzes un elektroenerģijas tirgum darboties bez traucējumiem. Tomēr Komisija uzskata, ka vairāki Eiropas Parlamenta pirmajā lasījumā ierosinātie grozījumi būtu jāiekļauj tikai otrajā lasījumā.